

Financování a ekonomické řízení

Finanční řízení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Obsah:

1. Finanční řízení – teoretické vymezení,
2. Základní pojmy v oblasti finančního řízení,
3. Vývoj a metody finančního řízení,
4. Finanční řízení ve veřejném sektoru,
5. Finanční řízení v rezortu obrany.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Finanční řízení:

- metody řízení financí,
- rozpočtování,
- rozdělování a distribuci finančních zdrojů,
- řízení a efektivní nakládání s finančními zdroji, hospodaření s finančními zdroji,
- řízení finančních rizik, rozdělování zisku a
- další finanční operace.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Finanční řízení – definice:

„subjektivní ekonomická činnost, zabývající se získáváním potřebného množství peněz a kapitálu z různých finančních zdrojů (financování), alokací peněz do různých forem nepeněžního majetku (investování) a rozdělováním zisku (dividendová politika) s cílem maximalizace tržní hodnoty vlastního majetku firmy.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Financování:

- součástí finančního řízení,
- chápeme jako konkrétní realizaci **finančního řízení**,
- aplikace řady ekonomických a finančních pravidel a principů vedoucích k maximalizaci majetku firmy neboli jeho **celkové hodnoty podniku** (*firm's wealth*).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Cíl finančního řízení:

je maximalizace tržní hodnoty podniku, tedy tržní hodnoty vlastního kapitálu.

Manažer odpovědný za řízení financí v celé organizaci se nazývá **finanční ředitel**.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Další cíle finančního řízení:

- zajištění průběžné platební schopnosti (solventnosti) podniku,
- zajištění průběžné likvidity aktiv a
- zajištění rentability (ziskovosti) podniku.

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Hlavní úkoly finančního řízení:

- ☐ získávat kapitál pro běžné i mimořádné potřeby podniku a rozhodovat o jeho struktuře a jejich změnách,
- ☐ rozhodovat o umístění kapitálu,
- ☐ rozhodovat o rozdělení zisku,
- ☐ prognózovat, plánovat, zaměstnávat, analyzovat, kontrolovat a řídit hospodářskou stránku činnosti podniku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

Finanční řízení a financování ovlivňují dva faktory:

1. faktor času a
2. faktor rizika.

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

1. Respektování faktoru času je zásada, která se dá vyjádřit v bezinflačním prostředí:

jedna koruna získaná dnes, má větší hodnotu, než stejná koruna získaná zítra, protože dnešní koruna může být okamžitě investována a přinášet určitý efekt.

Časová hodnota peněz.

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

koruna získaná s rizikem má menší hodnotu, než koruna bezriziková.

Největší význam má zohledňování rizika opět při dlouhodobém strategickém finančním – investičním rozhodování.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

Je ovlivněn různými faktory:

- ✓ proměnlivostí tržeb a nákladů,
- ✓ diverzifikací výroby,
- ✓ postavením firmy na trhu,
- ✓ výběrem technologie apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

Dvě úrovně rizika:

- A. Nejistota** (širší pojem) je neurčitost, náhodnost podmínek či výsledku nějakých jevů,
- B. Riziko** (užší pojem) je takový druh nejistoty, kdy je možné vyčíslit pravděpodobnost výskytu určitých (konkrétních) odchylek.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

U finančního rozhodování platí tyto pravidla:

- čím vyšší je míra rizika, tím vyšší je i požadován budoucí výnos,
- preferuje se vždy větší výnos před menším výnosem,
- preferuje se vždy menší riziko před větším rizikem,

preferují se peníze obdržené dříve před stejnou částkou peněz obdrženou později,

motivace investování do určité akce je očekávání většího výnosu, než by přineslo investování do jiné akce (s přihlédnutím k míře rizika).

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

U finančního rozhodování platí tyto pravidla:

- **preferují se peníze obdržené dříve před stejnou částkou peněz obdrženou později,**
- **motivace investování do určité akce je očekávání většího výnosu, než by přineslo investování do jiné akce.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Finanční řízení – teoretické vymezení

2. Faktor rizika:

Formy ochrany proti rizikům:

- diversifikace investic,
- diversifikace výroby,
- diversifikace trhů,
- přesun rizika,
- tvorba rezervních fondů...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Základní pojmy v oblasti finančního řízení

Financování (finance)

Využívání řady ekonomických a finančních nástrojů a principů k maximalizaci bohatství firmy a hodnoty jejich akcií.

Finanční plánování (financial planning)

Komplexní činnost určení výdajů a příjmů, stanovení nákladových limitů, budoucích tržeb a zisku, rozhodování o alokaci fondů a

Makroekonomické vlivy (macro factors)

Širší ekonomické a finanční vlivy a činitelé, kteří ovlivňují přímo a nepřímo tržby a zisk organizace.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Základní pojmy v oblasti finančního řízení

Mikro rozhodnutí (micro decisions)

Vnitřní rozhodnutí v rámci podniku, která ovlivňují tržby, pomáhají řídit náklady a zisk organizace (podniku).

Poměr riziko/zisk (risk/return trade-off)

Požadovaná míra zisku (výnosu), která podmiňuje danou investici při konkrétní míře rizika.

Peněžní prostředky (finances)

Představují tu část aktiv (majetku) organizace, která má podobu hotovosti, různých forem vkladů u peněžních ústavů a ekvivalentů peněžních prostředků.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Základní pojmy v oblasti finančního řízení

Finanční zdroje (financial resources):

- zdroje, které poskytují peněžní prostředky a podnikový kapitál.
- souhrny peněz, které podnik získá za určité časové období a to prodejem svých výkonů.
- veškeré tržby podniku (nejpoužívanější definice).

2. Základní pojmy v oblasti finančního řízení

Maximalizace jmění (wealth maximization)

Navýšení hodnoty podniku výběrem investičních strategií, které přinášejí nejlepší poměry riziko/výnos.

Rozpočtování omezených zdrojů (budgeting of scarce resources)

Nalézání optimálních zdrojů financování organizace vycházející z podmínek vzácnosti jednotlivých zdrojů kapitálu a volba jejich kombinace podle původu a alokace v podniku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Vývoj finančního řízení:

od 20. let minulého století,

30. léta – vznik nových organizací,

50. léta – hodnocení finančních toků organizace,

60. – 70. léta – aplikace kvantitativních metod,

80. léta – nové nástroje finančního trhu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

V rámci finančního řízení, se pozornost v uplynulých desetiletích soustřeďovala na konstrukci nástrojů umožňujících manažerům řešit problémy

- řízení pohybu pracovního kapitálu (***working capital***),
- finanční analýzy (***financial analysis***),
- založené na rozboru obsahu a vazeb v rámci účetních či finančních výkazů (***financial statements***).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

V posledních letech:

- oblast rozpočtnictví a
- plánování zdrojů, vycházejíc z jejich omezenosti
(*budgeting of scarce resources*).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Definice:

Finanční řízení je všeobecně možné označit jako proces, kdy prostřednictvím finančních zdrojů řídíme, organizujeme a určujeme a ovlivňujeme cíl organizace.

Finanční řízení je **dynamický proces**.

3. Vývoj a metody finančního řízení

Finanční řízení **podniku**:

- ☐ Finanční plánování,
- ☐ Získávání finančních zdrojů (financování),
- ☐ Rozpočtování,
- ☐ Finanční analýzy,
- ☐ Finanční operace, účetnictví.

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele zisku:

- EAC,
- EAT,
- EBT,
- EBIT, EBITDA,
- Hrubé rozpětí, Ekonomický zisk, Čistý zisk plus úroky po zdanění.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Hodnotová kritéria:

- CFROI (Cash Flow Return on Investment) - CF výnosnost investice,
- CROGA (Cash Return on Gross Assets) - CF výnosnost hrubých aktiv,
- EVA (Economic Value Added) - ekonomická přidaná hodnota,
- MVA (Market Value Added) - hodnota přidaná trhem,
- RONA (Return on Net Assets) - výnosnost čistých aktiv.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele na bázi cash-flow:

- Cash flow na akcii,
- CF rentabilita aktiv - ROA(CF),
- CF rentabilita celkového kapitálu,
- CF rentabilita tržeb - ROS (CF),
- CF solventnosti,
- CF úrokové krytí nákladů,
- Doba splácení dluhů (DSD),
- Krytí fixních plateb a pod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele likvidity:

- CR (Current Ratio) - Běžná likvidita,
- CPR (Cash Position Ratio) - Okamžitá likvidita,
- QAR (Quick Asset Ratio) - Pohotová likvidita.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele rentability:

- ROA (Return on Assets) - Rentabilita aktiv,
- ROC (Return on Capital) - Rentabilita nákladů,
- ROCE (Return on Capital Employed) - Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu,
- ROGIC (Return on Gross Invested Capital) - Rentabilita brutto investovaného kapitálu,
- ROI (Return on Investments) - Rentabilita investic, a pod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Techniky hodnocení investic:

- NPV (Net Present Value) - Čistá současná hodnota,
- IRR (Internal Rate of Return) - Vnitřní výnosové procento,
- PI (Profitability Index) - Index ziskovosti,
- PP (Payback Period) - Doba návratnosti,
- ABPM (Accounting-Based Profitability Measures) - Průměrný výnos z účetní hodnoty, a pod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele zadluženosti:

- Ukazatel věřitelského rizika (Total Debt to Total Assets),
- Poměr vlastního kapitálu a celkových aktiv,
- Finanční páka,
- Poměr kapitálu věřitelů a kapitálu akcionářů (Debt to Equity Ratio),
- Ukazatel úrokového krytí (TIE - Times Interest Earned Ratio), a pod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele aktivity:

- Total Assets Turnover Ratio - Obrat aktiv,
- ACP (Average Collection Period) - Doba splatnosti pohledávek,
- Creditors Payment Period - Doba splatnosti krátkodobých závazků,
- Fixed Assets Turnover - Obrat dlouhodobého majetku,
- Inventory Turnover - Doba obratu zásob, a pod.

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele tržní hodnoty (kapitálového trhu):

- Aktivační poměr (Plowback Ratio),
- Čistý zisk na akcii (EPS - Earnings Per Share),
- Dividendové krytí (Dividend Cover),
- Dividendový výnos (Dividend Yield),
- PEG poměr (Price to Earnings to Growth Ratio),
- Poměr ceny a tržeb na akcii (P/S - Price to Sales Ratio),
a pod.

3. Vývoj a metody finančního řízení

Metody finančního řízení:

Ukazatele produktivity:

- Celková produktivita (TFP - Total Factor Productivity),
- EVA (Economic Value Added) - Ekonomická přidaná hodnota.

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Definice **veřejného sektoru**:

„část ekonomiky, jejíž statky a služby jsou financovány převážně z veřejných rozpočtů.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Funkce veřejného sektoru:

A. Ekonomická,

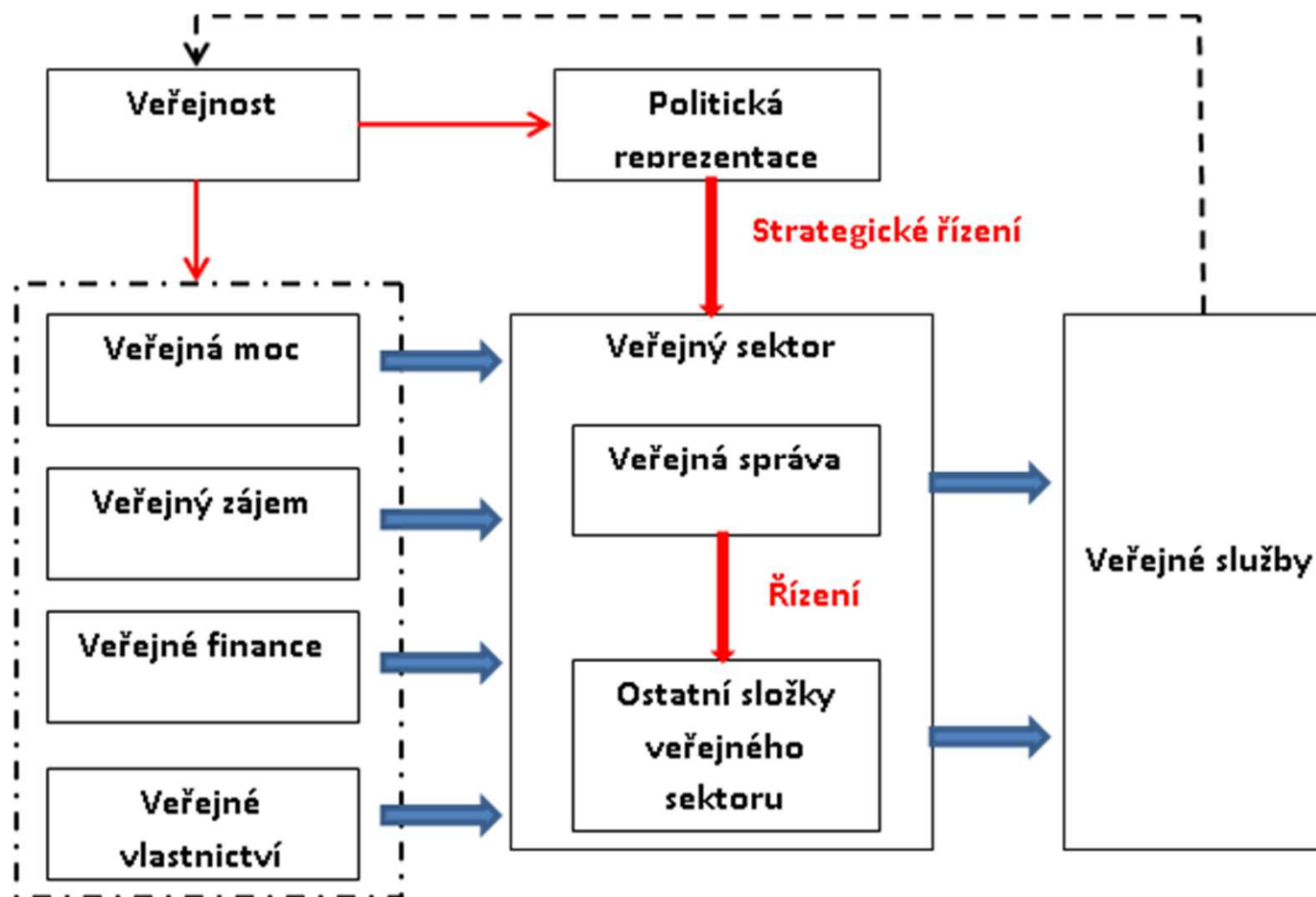
B. Sociální,

C. Politická,

D. Etická.

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Princip řízení veřejného sektoru

Zdroj: vlastní zpracování podle MANAGEMENTMANIA.COM LLC: Veřejný sektor. [online]. Wilmington: New Castle County Delaware 19803 USA [cit. 2014-07-14]. <https://managementmania.com/cs/verejny-sektor>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Veřejné finance:

V užším smyslu obsahují rozpočty ústřední, regionální, místní, rozpočty organizací veřejného sektoru a mimorozpočtové fondy.

V širším smyslu zahrnují též subjekty na rozhraní systému veřejných financí – státní podniky, státní banky, státní pojišťovny a další vládní agentury a instituce podpory podnikání.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Funkce veřejných financí:

1. Alokační,
2. Distribuční,
3. Stabilizační.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Význam veřejných financí:

1. Praktický,
2. Politický.

Veřejná rozpočtová soustava ČR:

- ❖ centrální a
- ❖ samosprávná.

4. Finanční řízení ve veřejném sektoru

Prvky veřejné rozpočtové soustavy ČR:

- státní rozpočet,
- rozpočty státních fondů,
- rozpočty organizačních složek státu a rozpočty příspěvkových organizací,
- rozpočty územní samosprávy.

5. Finanční řízení v rezortu obrany

Finanční řízení a finanční zabezpečení

nástroj manažerů cílů, jako integrální součást ekonomického řízení zajišťující hospodárnou, účelnou a efektivní alokaci a využívání peněžních prostředků ve stanoveném čase a v souladu s cíli Ministerstva obrany.

5. Finanční řízení v rezortu obrany

Procesy finančního řízení:

- a) rozpočtování,
- b) realizace osobních výdajů,
- c) financování,
- d) účetnictví,
- e) finanční kontrola a
- f) controlling.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klíčová slova

Finanční řízení, nejistota, riziko, financování, finanční plánování, finanční zdroje, peněžní prostředky, ukazatel, veřejný statek.

Literatura:

- OCHRANA, František. *Veřejné rozpočty jako nástroj veřejné politiky a strategického vládnutí. Veřejná politika, veřejná volba, veřejný zájem.* Praha: CESES FSV UK, 2005. ISSN 1801-1659
- PAVELKOVÁ, Dana a Alena KNÁPKOVÁ. *Podnikové finance.* 1. vyd. Zlín: UTB Zlín, 2008, s. 8-9. ISBN 978-80-7318-732-3.
- SYNEK, Miroslav a kolektiv. *Manažerská ekonomika.* 4. aktual. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4
- VALACH, Josef a kolektiv. *Finanční řízení podniku.* 2. aktual. a dopl. vyd. Havlíčkův Brod: EKOPRESS, s.r.o., 1999. ISBN 80-86119-2 1-1.
- RMO č. 72/2012. *Finanční řízení a finanční zabezpečení.* Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2012.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Vysvětlete podstatu a obsahovou stránku finančního řízení.
2. Objasněte tyto pojmy v oblasti finančního řízení – finanční řízení, financování, peněžní prostředky, finanční zdroje, finanční plánování, nejistota, riziko, veřejný statek.
3. Vysvětlete vývoj finančního řízení a vyjmenujte některé ukazatele likvidity, rentability, na bázi cash-flow.
4. Pokuste se vymezit obsah plánování obrany (plán obrany, plánovací dokumentace, principy, hierarchie cíle – základní pojmy).
5. Charakterizujte finanční řízení ve veřejném sektoru.
6. Načrtněte a objasněte princip řízení ve veřejném sektoru.
7. Objasněte finanční řízení v rezortu obrany.

